

Priloga V

Seznam programov usposabljanja s posebno strukturo, navedenih v 8. členu, točka (c) drugi pododstavek

1. Programi usposabljanja za paramedicinske in vzgojnovarstvene poklice

Usposabljanje za naslednje poklice:

v Nemčiji:

- medicinska sestra v pediatriji ("Kinderkrankenschwester/Kinderkrankenpfleger"),
- fizioterapevt ("Krankengymnast(in)/Physiotherapeut(in)") [1],
- delovni terapevt/ergoterapevt ("Beschäftigungs- und Arbeitstherapeut/Ergotherapeut"),
- logoped ("Logopäde/Logopädin"),
- ortoped ("Orthoptist(in)"),
- vgojitelj/-ica z državnim izpitom ("Staatlich anerkannte(r) Erzieher(in)"),
- vzgojitelj/-ica terapevt z državnim izpitom ("Staatlich anerkannte(r) Heilpädagog(e)in"),
- zdravstveni tehnik v laboratoriju ("medizinisch-technische(r) Laboratoriums- Assistent(in)"),
- zdravstveni tehnik za rentgenologijo ("medizinisch-technische(r) Radiologie-Assistent(in)"),
- zdravstveni tehnik za funkcionalno diagnostiko ("medizinisch-technische(r) Assistent(in) für Funktionsdiagnostik"),
- veterinarski tehnik ("veterinärmedizinisch-technische(r) Assistent(in)"),
- dietetik ("Diätassistent(in)"),
- farmacevtski tehnik ("Pharmazieingenieur"), usposabljanje opravljeno pred 31. marcem 1994 v nekdanji Nemški demokratični republiki ali na ozemlju novih dežel,
- psihiatrična medicinska sestra ("Psychiatrische(r) Krankenschwester/Krankenpfleger"),
- terapevt za govor ("Sprachtherapeut(in)");

na Češkem:

- bolniški asistent ("zdravotnický asistent"),

katerega izobraževanje traja skupno najmanj 13 let, od tega vsaj osem let osnovnošolskega izobraževanja in štiri leta poklicnega srednješolskega izobraževanja na srednji zdravstveni šoli, ki se zaključí z izpitom "maturitní zkouška",

- asistent nutricionist ("nutriční asistent"),

katerega izobraževanje traja skupno najmanj 13 let, od tega vsaj osem let osnovnošolskega izobraževanja in štiri leta poklicnega srednješolskega izobraževanja na srednji zdravstveni šoli, ki se zaključijo z izpitom "maturitní zkouška";

v Italiji:

- zobotehnik ("odontotecnico"),

- optik ("ottico");

na Cipru:

- zobotehnik ("οδοντοτεχνίτης"),

katerega izobraževanje traja skupno najmanj 14 let, od tega vsaj šest let osnovnošolskega izobraževanja, šest let srednješolskega izobraževanja in dve leti posrednješolskega poklicnega izobraževanja, čemur sledi eno leto poklicnih izkušenj,

- optik ("τεχνικός οπτικός"),

katerega izobraževanje traja skupno najmanj 14 let, od tega vsaj šest let osnovnošolskega izobraževanja, šest let srednješolskega izobraževanja in dve leti posrednješolskega izobraževanja, čemur sledi eno leto poklicnih izkušenj;

v Latviji:

- medicinska sestra v zobozdravstvu ("zobārstniecības māsa"),

katere izobraževanje traja skupno najmanj 13 let, od tega vsaj 10 let izobraževanja na splošnih šolah in dve leti strokovnega izobraževanja na zdravstveni šoli, čemur sledijo tri leta poklicnih izkušenj, ob koncu katerih je treba opraviti izpit, s katerim se pridobi spričevalo o specializaciji,

- asistent v biomedicinskem laboratoriju ("biomedicīnas laborants"),

katerega izobraževanje traja skupno najmanj 12 let, od tega vsaj 10 let izobraževanja na splošnih šolah in dve leti strokovnega izobraževanja na zdravstveni šoli, čemur sledita dve leti poklicnih izkušenj, ob koncu katerih je treba opraviti izpit, s katerim se pridobi spričevalo o specializaciji,

- zobotehnik ("zobu tehniķis"),

katerega izobraževanje traja skupno najmanj 12 let, od tega vsaj 10 let izobraževanja na splošnih šolah in dve leti strokovnega izobraževanja na zdravstveni šoli, čemur sledita dve leti poklicnih izkušenj, ob koncu katerih je treba opraviti izpit, s katerim se pridobi spričevalo o specializaciji,

- asistent fizioterapevt ("fizioterapeita asistents"),

katerega izobraževanje traja skupno najmanj 13 let, od tega vsaj 10 let izobraževanja na splošnih šolah in tri leta strokovnega izobraževanja na zdravstveni šoli, čemur sledita dve leti poklicnih izkušenj, ob koncu katerih je treba opraviti izpit, s katerim se pridobi spričevalo o specializaciji;

v Luksemburgu:

- zdravstveni tehnik za radiologijo ("assistant(e) technique médical(e) en radiologie"),

- zdravstveni tehnik v laboratoriju ("assistant(e) technique médical(e) de laboratoire"),

- psihiatrična medicinska sestra ("infirmier/ičre psychiatrique"),

- zdravstveni tehnik za kirurgijo ("assistant(e) technique médical(e) en chirurgie"),

- medicinska sestra v pediatriji ("infirmier/ičre puériculteur/trice"),

- medicinska sestra za anestezijo ("infirmier/ičre anesthésiste"),

- kvalificiran maser/maserka ("masseur/euse diplômé(e)'),

- vzgojitelj ("éducateur/trice");

na Nizozemskem:

- veterinarski asistent ("dierenartassistent"),

katerega izobraževanje in usposabljanje traja skupno najmanj 13 let, od tega:

(i) vsaj tri leta poklicnega usposabljanja v specializirani šoli, ki se zaključijo z izpitom in ki se v nekaterih primerih dopolni z enim ali dvema letoma specializiranega izobraževalnega programa, ki se zaključijo z izpitom; ali

(ii) vsaj dve leti in pol poklicnega usposabljanja v specializirani šoli, ki se zaključi z izpitom in ki se dopolni z vsaj šestimi meseci delovnih izkušenj ali pripravništva v imenovani ustanovi; ali

(iii) vsaj dve leti poklicnega usposabljanja v specializirani šoli, ki se zaključi z izpitom in ki se dopolni z vsaj enim letom delovnih izkušenj ali pripravništva v odobreni ustanovi; ali

(iv) v primeru veterinarskega asistenta ("dierenartassistent") tri leta poklicnega usposabljanja v specializirani šoli (program "MBO") ali pa tri leta poklicnega usposabljanja v dvojnem sistemu za usposabljanje vajencev ("LLW"), ki se zaključita z izpitom;

v Avstriji:

- posebno osnovno usposabljanje medicinskih sester, specializiranih za zdravstveno nego otrok in mladine ("spezielle Grundausbildung in der Kinder- und Jugendlichenpflege"),

- posebno osnovno usposabljanje psihiatričnih medicinskih sester ("spezielle Grundausbildung in der psychiatrischen Gesundheits- und Krankenpflege"),

- optik za kontaktne leče ("Kontaktlinsenoptiker"),

- pediker ("Fußpfleger"),

- tehnik za slušne aparate ("Hörgeräteakustiker"),

- lekarnar ("Drogist"),

ki zajemajo programe izobraževanja in usposabljanja, ki trajajo skupno najmanj 14 let, in sicer najmanj pet let usposabljanja v strukturiranem usposabljanju, ki se deli na vsaj tri leta vajeništva, kjer se usposabljanje izvaja delno na delovnem mestu in delno v ustanovi za poklicno usposabljanje, ter obdobje strokovnega pridobivanja izkušenj in usposabljanja, ki se zaključi s strokovnim izpitom, na podlagi katerega ima oseba pravico opravljati poklic in usposabljati vajence,

- maser ("Masseur"),

ki zajema programe izobraževanja in usposabljanja, ki trajajo skupno 14 let, in sicer pet let usposabljanja v strukturiranem izobraževanju, ki vključuje dve leti vajenstva, dve leti strokovnega pridobivanja izkušenj in usposabljanja ter enoletni program usposabljanja, ki se zaključi s strokovnim izpitom, na podlagi katerega ima oseba pravico opravljati poklic in usposabljati vajence,

- delavec v otroškem vrtcu ("Kindergärtner/in"),

- vzgojitelj ("Erzieher"),

ki zajemajo programe izobraževanja in usposabljanja, ki skupaj trajajo 13 let, od tega pet let poklicnega usposabljanja v specializirani šoli, ki se zaključi z izpitom;

na Slovaškem:

- plesni učitelj na osnovnih šolah za umetnost ("učiteľ v tanečnom odbore na základných umeleckých školách"),

katerega izobraževanje skupaj traja najmanj 14 let in pol, od tega osem let osnovnega izobraževanja in štiri leta izobraževanja na specializirani srednji šoli ter pet semestrov izobraževalnega programa plesne pedagogike,

- vzgojitelj v ustanovah za posebno izobraževanje in v ustanovah za socialno delo ("vychovávateľ v špeciálnych výchovných zariadeniach a v zariadeniach sociálnych služieb"),

katerega izobraževanje skupaj traja najmanj 14 let, od tega osem do devet let osnovnega izobraževanja, štiri leta izobraževanja na srednji pedagoški šoli ali na drugi srednji šoli in dve leti dodatnega izrednega pedagoškega študija.

2. Poklici visokokvalificiranih rokodelcev ("Mester/Meister/Maître"), ki zahtevajo programe izobraževanja in usposabljanja za spretnosti, ki niso zajete v poglavju II naslova III te direktive
Usposabljanje za naslednje poklice:

na Danskem:

- optik ("optometrist"),

katerega usposabljanje traja skupno 14 let, od tega pet let poklicnega usposabljanja, razdeljenega na dve leti in pol teoretičnega usposabljanja na zavodu za poklicno usposabljanje in dve leti in pol praktičnega usposabljanja v podjetju s priznanim zaključnim izpitom iz obrti, ki daje pravico do naziva "Mester" (visokokvalificirani rokodelc),

- ortopedski tehnik ("ortopædimekaniker"),

katerega usposabljanje traja skupno 12 let in pol, od tega tri leta in pol poklicnega usposabljanja, razdeljenega na šest mesecev teoretičnega usposabljanja v strokovni šolski ustanovi in tri leta praktičnega usposabljanja v podjetju s priznanim zaključnim izpitom iz obrti, ki daje pravico do naziva "Mester" (visoko kvalificirani rokodelc),

- ortopedski mehanik, ortopedski čevljar ("ortopædiskomager"),

katerega usposabljanje traja skupno 13 let in pol, od tega štiri leta in pol poklicnega usposabljanja, razdeljenega na dve leti teoretičnega izobraževanja v strokovni šolski ustanovi in dve leti in pol praktičnega usposabljanja v podjetju s priznanim zaključnim izpitom iz obrti, ki daje pravico do naziva "Mester" (visokokvalificirani rokodelc);

v Nemčiji:

- optik ("Augenoptiker"),

- zobotehnik ("Zahntechniker"),

- mavčar ("Bandagist"),

- avdioprotetik ("Hörgeräte-Akustiker"),

- ortopedski tehnik ("Orthopädiemechaniker"),

- ortopedski čevljar ("Orthopädienschuhmacher");

v Luksemburgu:

- optik ("opticien"),

- zobotehnik ("mécanicien dentaire"),

- avdioprotetik ("audioprothésiste"),

- ortopedski tehnik/mavčar ("mécanicien orthopédiste/bandagiste"),

- ortopedski čevljar ("orthopédiste-cordonnier").

Ti programi usposabljanja trajajo skupno 14 let, od tega vsaj pet let v strukturiranem usposabljanju, delno opravljenem v podjetju, delno v zavodu za poklicno usposabljanje, s priznanim zaključnim izpitom, ki je pogoj za opravljanje dejavnosti, ki velja za obrt, samostojno ali kot zaposlena oseba s primerljivo ravno odgovornosti;

v Avstriji:

- mavčar ("Bandagist"),

- izdelovalec steznikov ("Miederwarenerzeuger"),

- optik ("Optiker"),

- ortopedski čevljar ("Orthopädienschuhmacher"),

- ortopedski tehnik ("Orthopädietechniker"),

- zobotehnik ("Zahntechniker"),

- vrtnar ("Gärtner"),

ki zajemajo programe izobraževanja in usposabljanja, ki trajajo skupno najmanj 14 let, in sicer najmanj pet let usposabljanja v strukturiranem usposabljanju, ki se deli na vsaj tri leta vajenstva, kjer se usposabljanje izvaja delno na delovnem mestu in delno v ustanovi za poklicno usposabljanje, ter najmanj dvoletno obdobje strokovnega pridobivanja izkušenj in usposabljanja,

ki se zaključi s strokovnim izpitom, na podlagi katerega ima oseba pravico opravljati poklic, usposabljati vajence in uporabljati naziv "Meister" (visokokvalificirani rokodelec).

Usposabljanje za visokokvalificirane delavce v kmetijstvu in gozdarstvu:

- visokokvalificirani kmetijski delavec ("Meister in der Landwirtschaft"),
- visokokvalificirani delavec za kmečko gospodinjstvo ("Meister in der ländlichen Hauswirtschaft"),
- visokokvalificirani hortikulturni delavec ("Meister im Gartenbau"),
- visokokvalificirani delavec v vrtnariji ("Meister im Feldgemüsebau"),
- visokokvalificirani delavec za pomologijo in predelavo sadja ("Meister im Obstbau und in der Obstverwertung"),
- visokokvalificirani delavec za vinogradništvo in pridelavo vina ("Meister im Weinbau und in der Kellerwirtschaft"),
- visokokvalificirani delavec za mlekarstvo in sirarstvo ("Meister in der Molkerei- und Käsewirtschaft"),
- visokokvalificirani delavec za konjerejo ("Meister in der Pferdewirtschaft"),
- visokokvalificirani delavec za ribištvo ("Meister in der Fischereiwirtschaft"),
- visokokvalificirani delavec za perutninarstvo ("Meister in der Geflügelwirtschaft"),
- visokokvalificirani delavec za čebelarstvo ("Meister in der Bienenwirtschaft"),
- visokokvalificirani delavec za gozdarstvo ("Meister in der Forstwirtschaft"),
- visokokvalificirani delavec za gozdne drevesnice in gozdno gospodarstvo ("Meister in der Forstgarten- und Forstpflgewirtschaft"),
- visokokvalificirani delavec za kmetijsko skladiščenje ("Meister in der landwirtschaftlichen Lagerhaltung"),

ki zajemajo programe izobraževanja in usposabljanja, ki trajajo skupno najmanj 15 let, in sicer najmanj šest let usposabljanja v strukturiranem programu usposabljanja, ki se deli na vsaj tri leta vajeništva, kjer se usposabljanje izvaja delno na delovnem mestu in delno v ustanovi za poklicno usposabljanje, ter najmanj triletno obdobje pridobivanja strokovnih izkušenj, ki se zaključi s strokovnim izpitom za določeno stroko, na podlagi katerega ima oseba pravico usposabljati vajence in uporabljati naziv "Meister" (visokokvalificirani rokodelec);

na Poljskem:

- učitelj za praktično poklicno usposabljanje ("Nauczyciel praktycznej nauki zawodu"),

ki ima naslednjo izobrazbo:

(i) osem let osnovnošolskega izobraževanja in pet let poklicnega srednješolskega izobraževanja ali enakovrednega srednješolskega izobraževanja na zadevnem področju, ki mu sledi izobraževalni program pedagogike, ki traja najmanj 150 ur, izobraževalni program varnosti pri delu in higijene na delu in dve leti delovnih izkušenj v tistem poklicu, ki ga bo poučeval; ali

(ii) osem let osnovnošolske izobrazbe in pet let poklicne srednješolske izobrazbe in diplomu posrednješolske pedagoško-tehnične šole; ali

(iii) osem let osnovnošolske izobrazbe in dve do tri leta osnovne poklicne srednješolske izobrazbe in vsaj tri leta poklicnih izkušenj, kar potrdi z mojstrskim spričevalom v določenem poklicu, čemur sledi izobraževalni program pedagogike, ki traja skupno najmanj 150 ur;

na Slovaškem:

- mojster poklicnega izobraževanja ("majster odbornej výchovy"),

katerega izobraževanje traja skupno vsaj 12 let, od tega osem let osnovnošolskega izobraževanja, štiri leta poklicnega izobraževanja (dokončano poklicno srednješolsko izobraževanje in/ali vajeništvo v zadevnem (podobnem) poklicnem usposabljanju ali vajenskem izobraževalnem programu), vsaj tri leta poklicnih izkušenj na področju, na katerem je oseba dokončala izobraževanje ali vajeništvo, in dodaten študij pedagogike na pedagoški fakulteti ali na tehničnih univerzah, oziroma dokončano srednješolsko izobraževanje in vajeništvo v zadevnem (podobnem) poklicnem usposabljanju ali vajenskem izobraževalnem programu, vsaj tri leta delovnih izkušenj na področju, na katerem je oseba dokončala izobraževanje ali vajeništvo, in

dodaten študij pedagogike na pedagoški fakulteti, oziroma, do 1. septembra 2005, specializirano izobraževanje na področju specializirane pedagogike v metodoloških centrih za mojstre poklicnega izobraževanja na posebnih šolah, brez dodatnega študija pedagogike.

3. Pomorstvo

(a) Pomorska plovba

Usposabljanje za naslednje poklice:

na Češkem:

- asistent na krovu ("palubní asistent"),
- častnik ladijske straže krova ("námořní poručík"),
- prvi častnik krova ("první palubní důstojník"),
- poveljnik ladje ("kapitán"),
- pripravnik v strojnici ("strojní asistent"),
- častnik, odgovoren za delo v strojnici ("strojní důstojník"),
- prvi častnik stroja ("druhý strojní důstojník"),
- upravljavec stroja ("první strojní důstojník"),
- električar ("elektrotechnik"),
- glavni električar ("elektrodůstojník");

na Danskem:

- kapitan trgovske ladje ("skibsfører"),
- prvi častnik ("overstyrmand"),
- krmar, častnik za nadzor plovbe ("enestyrmand, vagthavende styrmand"),
- častnik za nadzor plovbe ("vagthavende styrmand"),
- ladijski mehanik ("maskinchef"),
- prvi oficir strojnik ("I. maskinmester"),
- prvi oficir/strojnik ("I. maskinmester/vagthavende maskinmester");

v Nemčiji:

- kapitan velike ladje za obalno plovbo ("Kapitän AM"),
- kapitan ladje za obalno plovbo ("Kapitän AK"),
- častnik na krovu velike ladje za obalno plovbo ("Nautischer Schiffsoffizier AMW"),
- častnik na krovu ladje za obalno plovbo ("Nautischer Schiffsoffizier AKW"),
- oficir strojnik nivoja C ("Schiffsbetriebstechniker CT - Leiter von Maschinenanlagen"),
- mehanik nivoja C ("Schiffsmaschinist CMA -Leiter von Maschinenanlagen"),
- strojnik nivoja C ("Schiffsbetriebstechniker CTW"),
- mehanik nivoja C — samostojni častnik strojnik ("Schiffsmaschinist CMaW — Technischer Alleinoffizier");

v Italiji:

- oficir na palubi ("ufficiale di coperta"),
- oficir strojnik ("ufficiale di macchina");

v Latviji:

- ladijski električar ("Kuģu elektromehāniķis"),
- električar, odgovoren za ladijske hladilnike ("Kuģa saldēšanas iekārtu mašīnists");

na Nizozemskem:

- prvi častnik na ladji za obalno plovbo (z dodatnim usposabljanjem) ("stuurman kleine handelsvaart (met aanvulling)"),

- diplomirani nadzornik motorjev ("diploma motordrijver"),

- VTS-uradnik ("VTS-functionaris"),

z naslednjim usposabljanjem:

- na Češkem:

(i) za asistenta na krovu ("palubní asistent"):

1. oseba, ki je stara najmanj 20 let;

2. (a) pomorska akademija ali višja pomorska šola — oddelek za navigacijo; oba izobraževalna programa je treba zaključiti z izpitom "maturitní zkouška", in odobrena praksa na morju, ki se opravi med študijem in ne sme biti krajša od šestih mesecev; ali

(b) odobrena praksa na morju v sestavi ladijske straže krova na podporni ravni ladje, ki ni krajša od dveh let, in dokončan odobreni izobraževalni program, ki izpolnjuje standarde usposobljenosti, kot so določeni v oddelku A-II/1 kodeksa STCW (Mednarodne konvencije o standardih za usposabljanje, izdajanje spričeval in ladijsko stražarjenje pomorščakov), ki ga organizira pomorska akademija ali višja pomorska šola članke Konvencije STCW, in izpit pred izpitno komisijo, ki jo priznava OPP (Odbor za pomorski promet Češke republike);

(ii) za častnika ladijske straže krova ("námořní poručík"):

1. odobrena praksa na morju v funkciji asistenta na krovu na ladjah z nosilnostjo 500 bruto ton ali več, ki pri diplomantu pomorske akademije ali višje šole traja najmanj šest mesecev in pri diplomantu po odobrenem izobraževalnem programu eno leto, od tega vsaj šest mesecev v funkciji sestave ladijske straže krova;

2. ustrezno izpolnjena in potrjena Evidenčna knjiga o usposabljanju na krovu za krovne kadete;

(iii) za prvega častnika krova ("první palubní důstojník"):

spričevalo o usposobljenosti častnika ladijske straže krova na ladjah z nosilnostjo 500 bruto ton ali več in najmanj 12-mesečna odobrena praksa na morju v tej funkciji;

(iv) za poveljnika ladje ("kapitán"):

= spričevalo o opravljenem delu kot poveljnik ladje na ladjah z nosilnostjo med 500 in 3000 bruto ton;

= spričevalo o usposobljenosti za prvega častnika krova na ladjah z nosilnostjo 3000 bruto ton ali več in najmanj 6-mesečna odobrena praksa na morju v funkciji prvega častnika krova na ladjah z nosilnostjo 500 bruto ton in najmanj 6-mesečna odobrena praksa na morju v funkciji prvega častnika krova na ladjah z nosilnostjo 3000 bruto ton ali več;

(v) za pripravnika v strojnici ("strojní asistent"):

1. oseba, ki je stara najmanj 20 let;

2. pomorska akademija ali višja šola za pomorstvo — oddelek za ladijsko inženirstvo, in odobrena praksa na morju v času študija, ki ne sme biti krajša od šestih mesecev;

(vi) za častnika, odgovornega za delo v strojnici ("strojní důstojník"):

najmanj 6-mesečna odobrena praksa na morju v funkciji pripravnika v strojnici, če je diplomiral na pomorski akademiji ali višji šoli;

(vii) za prvega častnika stroja ("druhý strojní důstojník"):

najmanj 12-mesečna odobrena praksa na morju v funkciji drugega častnika stroja na ladjah s pogonskim strojem z močjo 750 kW pogonske moči ali več;

(viii) za upravitelja stroja ("první strojní důstojník"):

ustrezno spričevalo o opravljenem delu kot prvi častnik stroja na ladjah s pogonskim strojem z močjo 3000 kW pogonske moči ali več in najmanj 6-mesečna odobrena praksa na morju v tej funkciji;

(ix) za električarja ("elektrotechnik"):

1. oseba, ki je stara najmanj 18 let;
2. pomorska ali druga akademija, fakulteta za elektrotehniko oziroma tehnična šola ali višja šola za elektrotehniko, katerih izobraževalni programi se morajo zaključiti z izpitom "maturitní zkouška", in najmanj 12-mesečna odobrena praksa na področju elektrotehnike;

(x) za glavnega električarja ("elektrodústojník"):

1. pomorska akademija ali višja šola, fakulteta za pomorsko elektrotehniko ali druga akademijo ali elektrotehniška srednja šola, katerih izobraževalni programi se morajo zaključiti z "maturitní zkouška" ali državnim izpitom;
2. odobrena praksa na morju v funkciji elektrotehnik, in sicer najmanj 12-mesecev pri diplomantu akademije ali višje šole in najmanj 24-mesecev pri srednješolskem maturantu;
 - na Danskem devet let osnovne šole, nato program osnovnega usposabljanja in/ali staž na morju, ki lahko traja od 17 do 36 mesecev in mu sledi:

(i) eno leto specializiranega poklicnega usposabljanja za častnika na krovu;

(ii) tri leta specializiranega poklicnega usposabljanja za druge;

- v Nemčiji skupaj trajajo od 14 do 18 let, od tega tri leta osnovnega poklicnega usposabljanja in eno leto prakse na morju, ki ji sledita eno do dve leti specializiranega poklicnega usposabljanja, ki se, kadar je to primerno, zaključijo z dvoletno strokovno prakso na morju;

- v Latviji:

(i) za ladijskega električarja ("kuģu elektromehānikis"):

1. oseba, ki je stara najmanj 18 let;
2. šolanje, ki traja skupno najmanj 12 let in pol, od tega vsaj devet let osnovne šole in vsaj tri leta poklicnega izobraževanja. Poleg tega se zahteva vsaj 6-mesečna praksa na morju kot ladijski električar ali asistent električar na ladjah z močjo generatorja več kot 750 kW. Poklicno usposabljanje se zaključijo s posebnim izpitom pri pristojnemu organu, v skladu s programom usposabljanja, ki ga odobri Ministrstvo za promet;

(ii) za električarja, odgovornega za ladijske hladilnike ("Kuģa saldēšanas iekārtu mašīnists"):

1. oseba, ki je stara najmanj 18 let;
2. izobraževanje, ki skupaj traja najmanj 13 let, od tega vsaj devet let osnovnošolskega izobraževanja in vsaj tri leta poklicnega izobraževanja. Poleg tega se zahteva vsaj 12-mesečna praksa na morju kot asistent inženirja, odgovornega za ladijske hladilnike. Poklicno usposabljanje se zaključijo s posebnim izpitom pri pristojnemu organu, v skladu s programom usposabljanja, ki ga odobri Ministrstvo za promet;

- v Italiji skupaj traja 13 let, od tega najmanj pet let poklicnega usposabljanja, ki se zaključijo z izpitom in ki mu, kadar je to primerno, sledi strokovna praksa;

- na Nizozemskem:

(i) za prvega oficirja na ladji za obalno plovbo (z dodatnim usposabljanjem) ("stuurman kleine handelsvaart (met aanvulling)") in diplomiranega nadzornika motorjev ("diploma motordrijver") izobraževalni program, ki skupaj traja 14 let, od tega najmanj dve leti v specializirani poklicni šoli, ki se zaključijo z 12- mesečnim pripravništvom;

(ii) za VTS-uradnika ("VTS-functionaris"), ki skupaj traja najmanj 15 let, od tega vsaj tri leta visokošolskega poklicnega izobraževanja ("HBO") ali srednješolskega poklicnega usposabljanja ("MBO"), katerim sledijo nacionalni in regionalni programi za specializacijo, od katerih vsak vključuje najmanj 12 tednov teoretičnega izobraževanja in se zaključijo z izpitom,

ki jo priznava mednarodna konvencija STCW (Mednarodna konvencija o standardih za usposabljanje, izdajanje spričeval in ladijsko stražarjenje pomorščakov iz leta 1978).

(b) Morski ribolov:

Usposabljanje za naslednje poklice:

v Nemčiji:

- kapitan ladje za globokomorski ribolov ("Kapitän AK"),
- kapitan ladje za obalni ribolov ("Kapitän BLK/Fischerei"),

- častnik na krovu ladje za plovbo po odprtem morju ("Nautischer Schiffsoffizier BGW/Fischerei"),
- častnik na krovu ladje za obalno plovbo ("Nautischer Schiffsoffizier BK/Fischerei");

na Nizozemskem:

- prvi oficir/ladijski inženir V ("stuurman werktuigkundige V"),
- ladijski inženir IV (ribiška ladja) ("werktuigkundige IV visvaart"),
- prvi oficir IV (ribiška ladja) ("stuurman IV visvaart"),
- prvi oficir/ladijski inženir VI ("stuurman werktuigkundige VI"),

z naslednjim usposabljanjem:

- v Nemčiji traja skupno od 14 do 18 let, od tega tri leta osnovnega poklicnega izobraževanja in eno leto prakse na morju, ki ji sledita eno ali dve leti specializiranega poklicnega usposabljanja, ki se, kadar je to primerno, zaključijo z dveletno strokovno prakso na morju;

- na Nizozemskem traja skupno od 13 do 15 let, od tega najmanj dve leti v specializirani poklicni šoli, ki se zaključijo z 12-mesečno strokovno prakso,

ki je priznana v okviru Torremolinoške konvencije (mednarodna konvencija o varnosti ribiških plovil iz leta 1977).

4. Tehnično področje

Usposabljanje za naslednje poklice:

na Češkem:

- pooblaščen tehnik, pooblaščen stavbenik ("autorizovaný technik, autorizovaný stavitel"), katerega poklicno usposabljanje traja skupno najmanj devet let, od tega štiri leta srednješolskega tehničnega izobraževanja, ki se zaključijo z "maturitní zkouška" (zaključnim izpitom srednje tehnične šole), in pet let poklicnih izkušenj, na koncu pa se opravi preizkus poklicne usposobljenosti za opravljanje izbrane dejavnosti v gradbeništvu (v skladu z Zakonom št. 50/1976 Sb. (zakon o gradbeništvu) in Zakonom 360/1992 Sb.),

- voznik tirnega vozila ("fyzická osoba řídící drážní vozidlo"),

katerega izobraževanje traja skupno najmanj 12 let, od tega vsaj osem let osnovnošolskega izobraževanja in vsaj štiri leta poklicnega srednješolskega izobraževanja, ki se zaključijo z izpitom "maturitní zkouška" in konča z državnim izpitom za pogonsko silo vozil,

- tehnik za pregled železniške proge ("drážní revizní technik"),

katerega izobraževanje traja skupno najmanj 12 let, od tega vsaj osem let osnovnošolskega izobraževanja in vsaj štiri leta poklicnega srednješolskega izobraževanja na srednji strojni šoli ali srednji šoli za elektrotehniko, ki se zaključijo z izpitom "maturitní zkouška",

- inštruktor za vožnjo ("učitel autoškoly"),

oseba, ki ni mlajša od 24 let in katere šolanje traja skupno vsaj 12 let, od tega vsaj osem let osnovnošolskega izobraževanja in vsaj štiri leta poklicnega srednješolskega izobraževanja, ki je osredotočeno na promet ali strojništvo in se zaključijo z izpitom "maturitní zkouška",

- državni tehnik za tehnični pregled motornih vozil ("kontrolní technik STK"),

oseba, ki ni mlajša od 21 let; katere izobraževanje traja skupno najmanj 12 let, od tega vsaj osem let osnovnošolskega izobraževanja in vsaj štiri leta poklicnega srednješolskega izobraževanja, ki se zaključijo z izpitom "maturitní zkouška", čemur sledita vsaj dve leti strokovnih izkušenj; taka oseba mora imeti vozniški izpit, mora biti nekaznovana in mora zaključiti posebno, vsaj 120-urno usposabljanje za državne tehnike ter uspešno opraviti izpit,

- mehanik za nadzor emisij avtomobilov ("mechanik měření emisí"),

katerega izobraževanje traja skupno najmanj 12 let, od tega vsaj osem let osnovnošolskega izobraževanja in vsaj štiri leta poklicnega srednješolskega izobraževanja, ki se konča z izpitom "maturitní zkouška"; nadalje mora kandidat opraviti vsaj tri leta strokovne prakse in posebno, najmanj osemurno usposabljanje za "mehanika za nadzor emisij avtomobilov" ter uspešno opraviti izpit,

- voditelj čolna ("kapitán I. třídy"),

katerega izobraževanje traja skupno najmanj 15 let, od tega osem let osnovnošolskega izobraževanja in tri leta poklicnega izobraževanja, ki se zaključijo z izpitom "maturitní zkouška" in konča z izpitom, na podlagi katerega se izda spričevalo o usposobljenosti. Temu poklicnemu izobraževanju mora slediti štiriletna poklicna praksa, ki se zaključijo z izpitom,

- restavrator spomenikov, ki so dela umetne obrti ("restaurátor památek, které jsou díly uměleckých řemesel"),

katerega izobraževanje traja skupno 12 let, če vključuje polno srednje tehnično izobraževanje po izobraževalnem programu za restavratorstvo, ali 10 do 12 let študija po podobnem izobraževalnem programu, in pet let poklicnih izkušenj v primeru polnega srednjega tehničnega izobraževanja, zaključenega z izpitom "maturitní zkouška", ali osem let poklicnih izkušenj v primeru srednjega tehničnega izobraževanja, zaključenega s končnim vajenskim izpitom,

- restavrator umetniških del, ki niso spomeniki in so del zbirk muzejev in galerij, in drugih predmetov kulturne vrednosti ("restaurátor děl výtvarných umění, která nejsou památkami a jsou uložena ve sbírkách muzeí a galerií, a ostatních předmětů kulturní hodnoty"),

katerega izobraževanje v primeru polnega srednjega tehničnega izobraževanja po izobraževalnem programu za restavratorstvo, ki se zaključijo z izpitom "maturitní zkouška", traja skupno 12 let, ob tem pa ima še pet let poklicnih izkušenj,

- upravljavec odpadkov ("odpadový hospodář"),

katerega izobraževanje traja skupno najmanj 12 let, od tega vsaj osem let osnovnošolskega izobraževanja in vsaj štiri leta poklicnega srednješolskega izobraževanja, ki se zaključijo z izpitom "maturitní zkouška", in vsaj pet let izkušenj z ravnanjem z odpadki v zadnjih 10 letih,

- tehnični vodja za miniranje ("technický vedoucí odstřelů"),

katerega izobraževanje traja skupno najmanj 12 let, od tega vsaj osem let osnovnošolskega izobraževanja in štiri leta srednješolskega poklicnega izobraževanja, ki se zaključijo z izpitom "maturitní zkouška",

temu pa sledi:

dve leti dela kot podzemni miner (za podzemne dejavnosti) ali eno leto na površini (za površinske dejavnosti), od tega šest mesecev kot pomočnik minerja;

100-urni program teoretičnega in praktičnega usposabljanja, ki mu sledi izpit pred pristojnim Okrajnim organom za miniranje;

šest mesecev ali več delovnih izkušenj pri načrtovanju in izvedbi večjih razstrelitev;

32-urni program teoretičnega in praktičnega usposabljanja, ki mu sledi izpit pred Češkimi organom za miniranje;

v Italiji:

- geometer ("geometra"),

- kmetijski tehnik ("perito agrario"),

za katera se zahtevajo srednješolski tehnični izobraževalni programi, ki trajajo skupno najmanj 13 let, in sicer osem let obveznega izobraževanja in pet let srednjega izobraževanja, od tega tri leta poklicnega usposabljanja, ki se zaključijo s tehnično maturo in so dopolnjeni:

(i) za geometre: bodisi z vsaj dvoletno prakso v strokovnem biroju bodisi s petletnimi poklicnimi izkušnjami;

(ii) za kmetijske tehnike z vsaj dvoletno prakso,

ki se zaključijo z državnim izpitom;

v Latviji:

- pomočnik strojevodje v železniškem sektorju ("vilces līdzekļa vadītāja (mašīnista) palīgs"),

oseba, ki ni mlajša od 18 let in katere izobraževanje traja skupno najmanj 12 let, od tega vsaj osem let osnovnošolskega izobraževanja in vsaj štiri leta poklicnega izobraževanja; poklicno usposabljanje se zaključijo s posebnim preizkusom znanja pri delodajalcu; spričevalo o usposobljenosti izda pristojni organ za pet let;

na Nizozemskem:

- sodni izvršitelj ("gerechtsdeurwaarder"),
- izdelovalec zobnih protez ("tandprotheticus"),

katerih izobraževanje in poklicno usposabljanje zajema:

(i) za sodne izvršitelje ("gerechtsdeurwaarder") skupno 19 let, in sicer osem let obveznega izobraževanja in osem let srednješolskega izobraževanja, od tega štiri leta tehničnega izobraževanja, ki se zaključijo z državnim izpitom, ki se dopolnijo s tremi leti teoretičnega in praktičnega poklicnega usposabljanja;

(ii) za izdelovalce zobnih protez ("tandprotheticus") skupno najmanj 15 let rednega izobraževanja in tri leta izrednega izobraževanja, in sicer osem let osnovne šole, štiri leta splošne srednje šole, tri leta poklicnega usposabljanja, ki vključuje teoretično in praktično usposabljanje za zobnega tehnika, ki se dopolnijo s tremi leti izrednega usposabljanja za izdelovalca zobnih protez z zaključnim izpitom;

v Avstriji:

- gozdar ("Förster"),
- tehnično svetovanje ("Technisches Büro"),
- najem delovne sile ("Überlassung von Arbeitskräften — Arbeitsleihe"),
- posrednik za zaposlovanje ("Arbeitsvermittlung"),
- svetovalec za naložbe ("Vermögensberater"),
- zasebni detektiv ("Berufsdetektiv"),
- varnostnik ("Bewachungsgewerbe"),
- nepremičninski posrednik ("Immobilienmakler"),
- nepremičninski upravitelj ("Immobilienverwalter"),
- organizator gradbenega projekta ("Bauträger, Bauorganisator, Baubetreuer"),
- ustanova za izterjavo dolgov ("Inkassobüro/Inkassoinstitut"),

za katere se zahteva izobraževanje in usposabljanje, ki trajata skupno najmanj 15 let, in sicer osem let obveznega osnovnošolskega izobraževanja, ki mu sledi najmanj pet let srednješolskega tehničnega ali trgovskega izobraževanja z zaključno tehnično ali trgovsko maturo, ki ga dopolnjujeta vsaj dve leti nadaljnjega izobraževanja in usposabljanja na delovnem mestu z zaključnim poklicnim izpitom;

- zavarovalni svetovalec ("Berater in Versicherungsangelegenheiten"),

katerega izobraževanje in usposabljanje traja skupno 15 let, od tega šest let usposabljanja v okviru strukturiranega izobraževanja, ki se deli na tri leta pripravništva in tri leta pridobivanja strokovnih izkušenj in usposabljanja z zaključnim izpitom,

- stavbenik/načrtovanje in tehnični izračuni ("Planender Baumeister"),
- tesarski mojster/načrtovanje in tehnični izračuni ("Planender Zimmermeister"),

katerih izobraževanje in usposabljanje traja skupno najmanj 18 let, od tega vsaj devet let poklicnega usposabljanja, ki se deli na štiri leta tehničnega srednješolskega izobraževanja in pet let pridobivanja poklicnih izkušenj in usposabljanja, ki se zaključijo s strokovnim izpitom, na podlagi katerega ima oseba pravico opravljati svoj poklic in usposabljati vajence, če je to usposabljanje povezano s pravico do načrtovanja zgradb, opravljanja tehničnih izračunov in nadzorovanja gradbenih del ("privilegij Marije Terezije"),

- komercialni računovodja ("Gewerblicher Buchhalter"), v skladu z Gewerbeordnung iz leta 1994 (zakon o trgovini, obrti in industriji),
- samozaposleni računovodja ("Selbständiger Buchhalter"), v skladu z Bundesgesetz über die Wirtschaftstreuhänderberufe iz leta 1999 (zakon o poklicih na področju javnega računovodstva);

na Poljskem:

- tehnik, ki opravlja teste tehnične brezhibnosti motornih vozil na osnovni postaji za tehnični pregled vozil ("diagnosta przeprowadzający badania techniczne w stacji kontroli pojazdów o podstawowym zakresie badań"),

katerega izobraževanje vključuje osem let osnovnošolskega izobraževanja in pet let srednjega tehničnega izobraževanja na področju motornih vozil in ima tri leta izkušenj v avtomobilski delavnici ali garaži, vključno z 51-urnim osnovnim usposabljanjem za kontroliranje tehnične brezhibnosti vozil ter opravljen izpit o usposobljenosti,

- tehnik, ki opravlja teste tehnične brezhibnosti motornih vozil na območni postaji za tehnični pregled vozil ("diagnosta przeprowadzający badania techniczne pojazdu w okręgowej stacji kontroli pojazdów"),

katerega izobraževanje vključuje osem let osnovnošolskega izobraževanja in pet let srednjega tehničnega izobraževanja na področju motornih vozil in ima 4 leta izkušenj v avtomobilski delavnici ali garaži, vključno z 51-urnim osnovnim usposabljanjem za kontroliranje tehnične brezhibnosti vozil ter opravljen izpit o usposobljenosti,

- tehnik, ki opravlja teste tehnične brezhibnosti vozil na postaji za tehnični pregled vozil ("diagnosta wykonujący badania techniczne pojazdów w stacji kontroli pojazdów"),

katerega usposabljanje vključuje:

(i) osem let osnovnošolskega izobraževanja in pet let srednjega tehničnega izobraževanja na področju motornih vozil ter štiri leta delovnih izkušenj v avtomobilski delavnici ali v garaži;

(ii) osem let osnovnošolskega izobraževanja in pet let srednjega tehničnega izobraževanja na drugem področju kot področju motornih vozil ter osem let delovnih izkušenj v avtomobilski delavnici ali v garaži, vključno s 113-urnim celovitim usposabljanjem, ki zajema osnovno in specialistično usposabljanje z izpiti za vsako stopnjo.

Trajanje v urah in splošen obseg posebnih usposabljanj v okviru celovitega usposabljanja za tehnika so ločeno določeni v Uredbi Ministra za infrastrukturo z dne 28. novembra 2002 o podrobnih zahtevah za tehnike (UL 2002, št. 208, točka 1769);

- vlakovni dispečer ("dyżurny ruchu"),

katerega izobraževanje zajema osem let osnovnega izobraževanja in štiri leta srednjega poklicnega izobraževanja s specializacijo za železniški promet ter 45-dnevni tečaj usposabljanja za vlakovnega dispečerja in opravljen preizkus usposobljenosti ali katerega usposabljanje zajema osem let osnovnega izobraževanja in pet let srednjega poklicnega izobraževanja s specializacijo za železniški promet ter 63-dnevni tečaj usposabljanja za vlakovnega dispečerja in opravljen preizkus usposobljenosti.

5. Izobraževalni programi v Združenem kraljestvu, ki so priznani kot Nacionalne poklicne kvalifikacije ali Škotske poklicne kvalifikacije

Usposabljanje za poklice:

- pooblaščen veterinarski bolničar ("listed veterinary nurse"),

- rudarski električni inženir ("mine electrical engineer"),

- rudarski strojni inženir ("mine mechanical engineer"),

- zobni terapevt ("dental therapist"),

- zobni higienik ("dental hygienist"),

- optik ("dispensing optician"),

- rudarski zastopnik ("mine deputy"),

- stečajni upravitelj ("insolvency practitioner"),

- notar z licenco za prenos lastništva ("licensed conveyancer"),

- prvi častnik — tovorna ali potniška ladja — brez omejitev ("first mate - freight/passenger ships - unrestricted"),

- drugi častnik — tovorna ali potniška ladja — brez omejitev ("second mate - freight/passenger ships - unrestricted"),
- tretji častnik — tovorna ali potniška ladja — brez omejitev ("third mate - freight passenger ships unrestricted"),
- častnik na krovu — tovorna ali potniška ladja — brez omejitev ("deck officer - freight/passenger ships - unrestricted"),
- častnik strojnik — tovorna ali potniška ladja — neomejeno trgovsko območje ("engineer officer - freight/passenger ships - unlimited trading area"),
- pooblaščen tehnična oseba za ravnanje z odpadki ("certified technically competent person in waste management"),

na podlagi katerega se pridobijo kvalifikacije, priznane kot Nacionalne poklicne kvalifikacije (National Vocational Qualifications, NVQs), ali na Škotskem kot Škotske poklicne kvalifikacije (Scottish Vocational Qualifications), na 3. ali 4. stopnji Nacionalnega okvira Združenega kraljestva za poklicne kvalifikacije.

Te stopnje so določene, kot sledi:

- 3. stopnja: usposobljenost za širok razpon različnih delovnih dejavnosti, ki se opravljajo v različnih položajih in ki so večinoma kompleksne in neutečene. Zahteva se precejšnja odgovornost in samostojnost ter pogosto nadzor in vodenje drugih,
- 4. stopnja: usposobljenost za širok razpon zapletenih tehničnih ali strokovnih delovnih dejavnosti, ki se opravljajo v različnih položajih in zahtevajo precejšnjo osebno odgovornost in samostojnost. Pogosto se zahteva odgovornost za delo drugih in razporejanje virov.

[1] Od 1. junija 1994 se poklicni naziv "Krankengymnast(in)" nadomesti z nazivom "Physiotherapeut(in)". Vendar pa lahko osebe iz tega poklica, ki so diplome pridobile pred navedenim datumom, še naprej uporabljajo prejšnji naziv "Krankengymnast(in)", če želijo.